

Rynek stali* – światowa dominacja Chin

Trendy bieżące

- Przez ostatnie 20 lat **Chiny zdominowały światowy rynek stali i obecnie mają 51% udziału** w produkcji stali surowej. Jednocześnie są największym jej konsumentem, co powoduje, że CHRL ma bardzo duży wpływ na ceny światowe.
- Największymi eksporterami netto stali są Chiny, Japonia i Rosja. Do największych importerów netto należą USA, Unia Europejska i Tajlandia. **Polska jest największym importerem netto stali w Unii Europejskiej.**
- **Większość stali jest zużywana w budownictwie i sektorze automotive**, tj. branżach wrażliwych na zmiany koniunktury gospodarczej.
- **Amerykańskie 25% cła na stal** zmieniły równowagę na światowym rynku. W odpowiedzi UE zastosowała tymczasowe środki ochronne, skutkujące nałożeniem 25% cła na wolumen importowanych wyrobów stalowych, który przekracza średnią wolumenu z 3 ostatnich lat.
- **Wyniki finansowe polskich producentów** w latach 2016-18 były generalnie dobre, dzięki wysokiemu popytowi zarówno w Polsce (boom budowlany), jak i na świecie.
- **Udział kosztów energii jako % przychodów** dla producentów metali wzrósł o 0,3 pp r/r, do 6,5% w 2018; a dla producentów metalowych wyrobów nie zmienił się i wyniósł 1,4% (vs 1,5% w przemyśle przetwórczym ogółem).

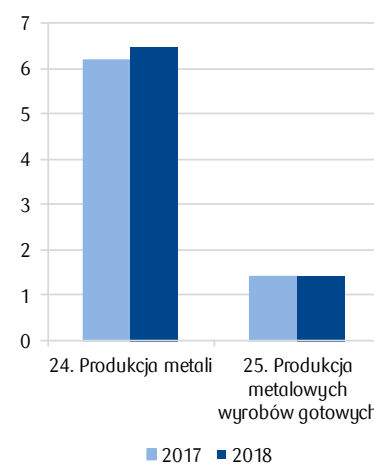
Perspektywy

- **2019 będzie prawdopodobnie znacznie słabszy niż 2018.** Prognozy wskazują bardzo niski wzrost popytu z Chin, a w UE możliwy jego spadek. Większość odczytów chińskiego PMI w przemyśle stalowym w 2019 poniżej 50 pkt. wzmacnia tę tezę. Wyniki finansowe za 1q19 polskich wytwórców są znacznie słabsze r/r. Ceny wyrobów stalowych są w trendach spadkowych. Wykorzystanie mocy produkcyjnych i marże producentów zmniejszają się.
- **Wg prognoz World Steel Association w ciągu następnych 30 lat popyt na stal wzrośnie o 50%.**

Departament Analiz Ekonomicznych
analizy.sektorowe@pkobp.pl

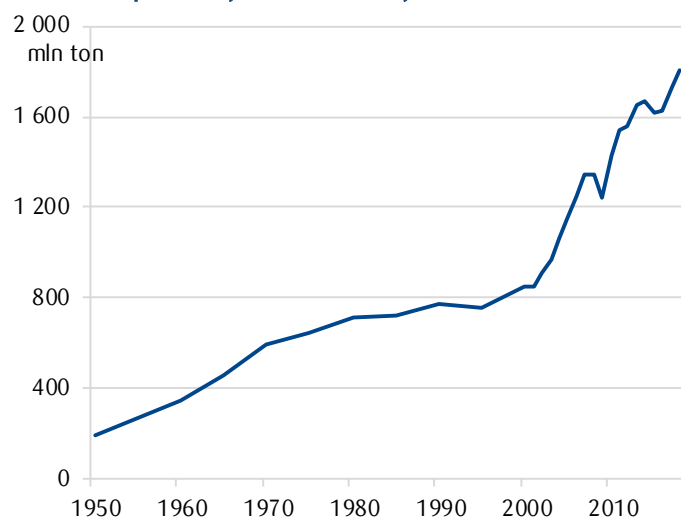
Zespół Analiz Sektorowych
Filip Romanowski
tel. (22) 521 87 39

Udział kosztów energii w przychodach

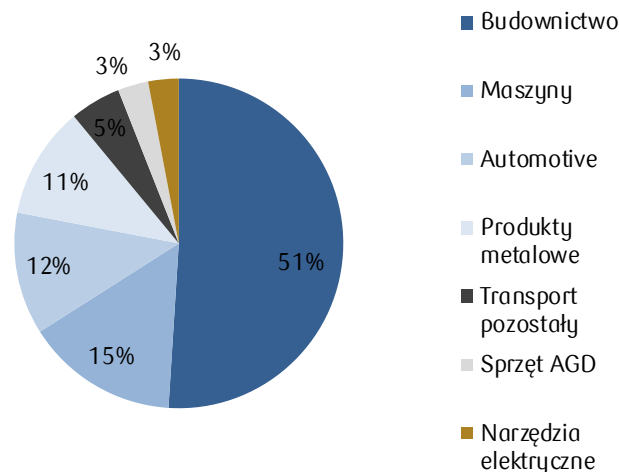

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Światowa produkcja stali surowej

Wykorzystanie stali wg branż

Źródło: World Steel Association

*PKD 24 Produkcja metali i PKD 25 Produkcja metalowych wyrobów gotowych

Podstawowe informacje

Stal jest stopem żelaza (97%) i węgla (<2%) z domieszką innych pierwiastków (<1%). Żelazo jest czwartym najpopularniejszym pierwiastkiem na Ziemi. Stal o wyższej zawartości węgla jest twardsza i mniej plastyczna. Istnieje ponad 3500 różnych form stali różniących się właściwościami fizycznymi i chemicznymi, a także grubością i kształtem. Ponad 75% odmian stali nie istniało 20 lat temu. Produkty stalowe mają bardzo długi okres użyteczności, wynoszący średnio 40 lat. Najdłużej stal jest użytkowana w budynkach – czasem nawet ponad 100 lat.

Stal nierdzewna jest odporna na korozję np. ze strony czynników atmosferycznych czy też cieczy. Zawiera ona dodatki stopowe jak np. chrom (minimalna zawartość chromu w stali nierdzewnej wynosi 11%). Wykorzystuje się ją do zbiorników na wyroby z ropy naftowej, cysterny mleczarskie, narzędzia chirurgiczne, sztucce, garnki, instalacje w przemyśle spożywczym.

Żeliwo jest stopem żelaza z węglem zawierającym większy udział węgla niż stal. Żeliwo jest materiałem odlewany i nie jest poddawane przeróbce plastycznej.

Zastosowanie

Stal ma bardzo szerokie zastosowanie. Najwięcej stali zużywa się w budownictwie, podczas produkcji samochodów, a także statków. Ważniejsze, przykładowe zastosowania stali:

- karoseria samochodów,
- kadłuby statków i platformy morskie,
- pokrycia dachu i elewacji,
- puszki do konserw,
- konstrukcje budowlane,
- wyroby stalowe: blachy, profile stalowe, pręty, taśmy, śruby, gwoździe, kable, druty,
- części maszyn,
- infrastruktura sieciowa, trakcyjna, kolejowa,
- instalacje elektryczne.

Metody produkcji

Stal produkuje się głównie dwoma metodami:

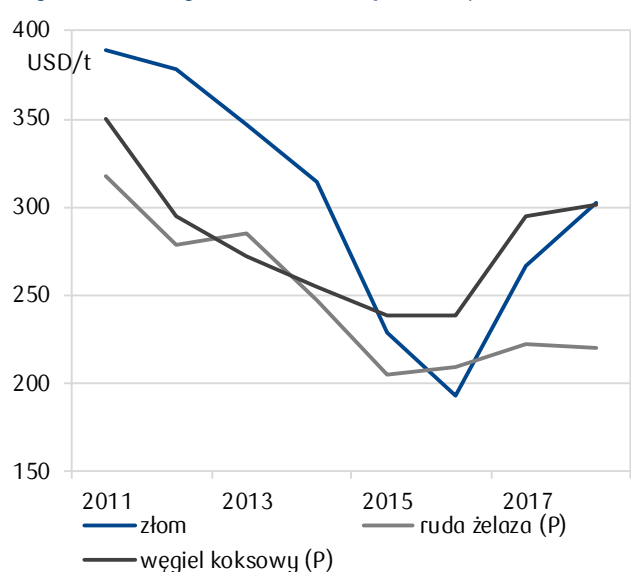
- hut wielkopiecowych (Konwertorowo-tlenowa; BOF: The Blast furnace-basic oxygen furnace) – produkcja stali pierwotnej.
- łuku Elektrycznego (EAF: Electric arc furnace) – recycling złomu.

Tabela 1. Surowce potrzebne do wyprodukowania tony stali surowej [t]

	BOF - Huta wielkopiecowa	EAF - łuk Elektryczny
ruda żelaza	1,6	
węgiel koksowy	0,6	
złom	0,21	1,12

Źródło: Cognor, OECD

Wykres 1. Ceny surowców do produkcji stali

Źródło: IMF, EIA, Ferrostal, Cognor

Wykres 2. Koszty produkcji stali metodami BOF i EAF

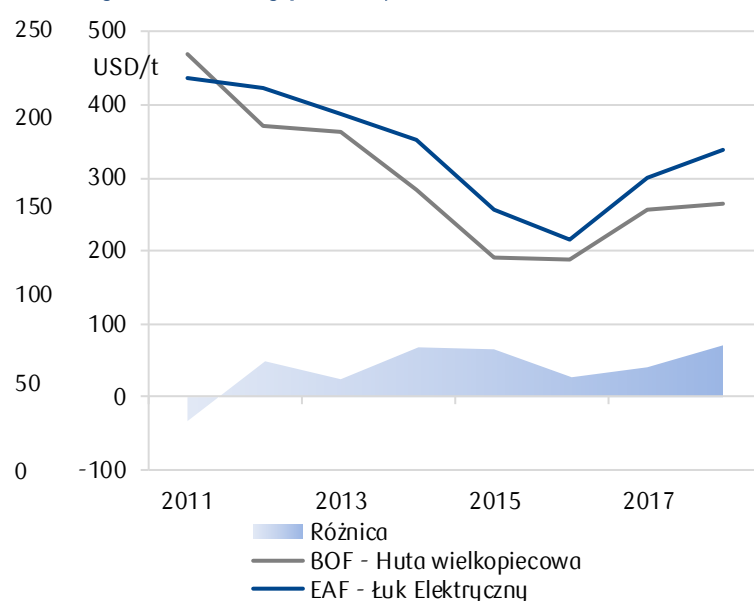

Tabela 2. Produkcja stali metodą BOF – hut wielkopieczowych jako % całkowitej produkcji

Świat	71%
Europa	59%
Polska	53%

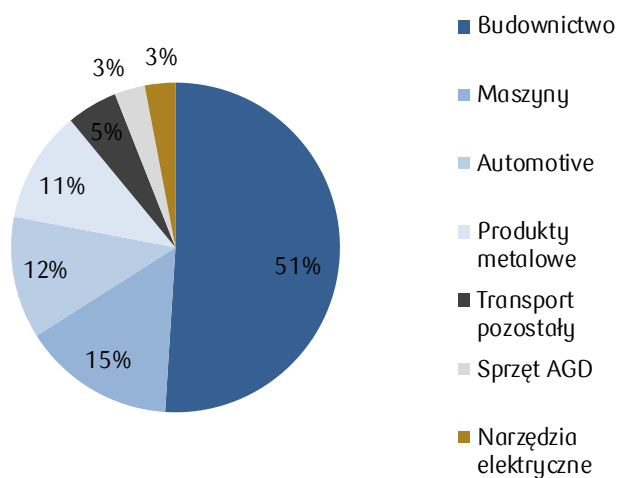
Źródło: World Steel Association

Świat

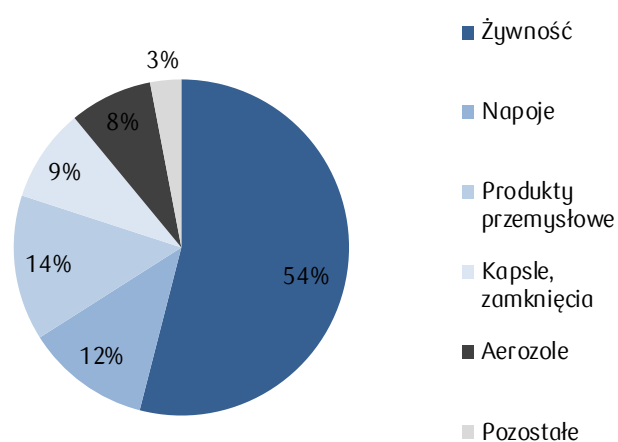
Wykorzystanie

Branża stalowa jest bardzo cykliczna, gdyż większość popytu na jej wyroby pochodzi z budownictwa i sektora automotive – branż rozwijających się cyklicznie i wrażliwych na koniunkturę. Światowy wzrost produkcji jest dynamiczny. Szczególnie w XXI wieku trend ten uległ przyspieszeniu, dzięki bardzo dużej ekspansji Chin.

Wykres 3. Wykorzystanie stali wg branży

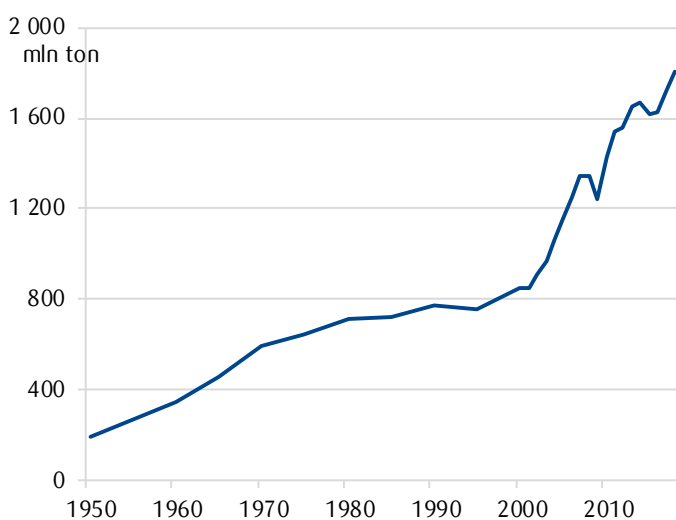
Wykres 4. Wykorzystanie stali do opakowań w Europie

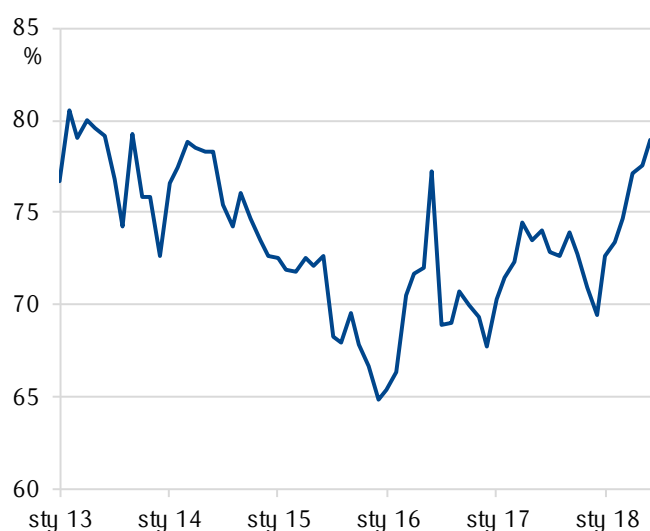
Źródło: World Steel Association

Produkcja

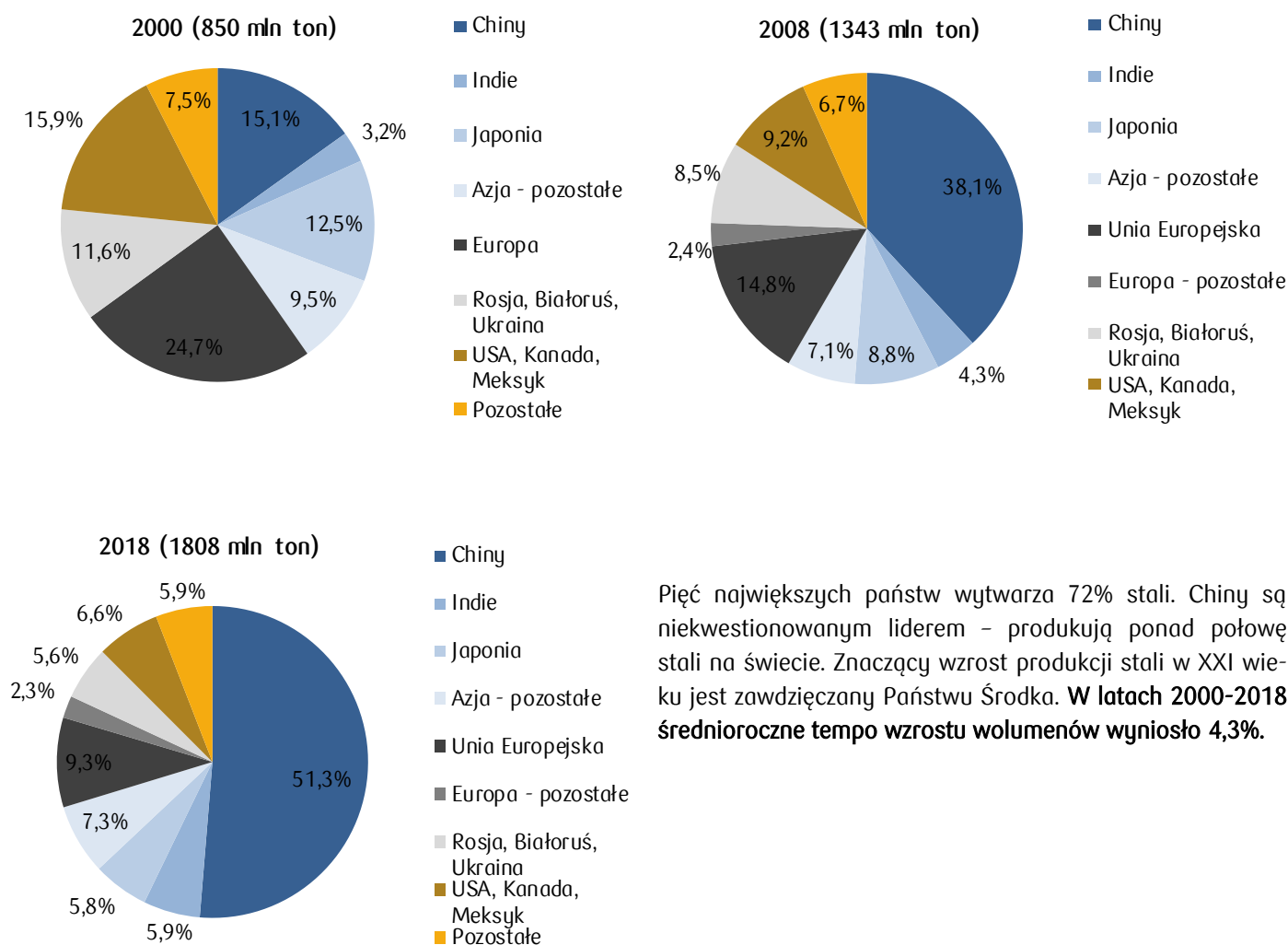
Wykres 5. Światowa produkcja stali surowej

Wykres 6. Wykorzystanie mocy produkcyjnych w przemyśle stalowym

Wykres 7. Produkcja stali surowej w XXI wieku

Źródło: World Steel Association, Bloomberg

Tabela 3. Zużycie stali 2012-18 - wyroby gotowe (mln ton i % r/r)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Unia Europejska	141	142	149	155	158	163	170	1,2	4,6	3,7	2,2	3,0	4,3
Polska	10,4	10,4	12,3	12,6	13,1	13,6	14,9	0,0	18,3	2,4	4,0	3,8	9,6
Chiny	660	741	711	672	681	774	835	12,3	-4,1	-5,4	1,3	13,6	7,9
Świat bez Chin	786	803	839	833	839	859	877	2,3	4,5	-0,8	0,7	2,4	2,1
Świat	1446	1545	1550	1505	1520	1633	1712	6,8	0,3	-2,9	1,0	7,4	4,9

Źródło: World Steel Association

Zużycie stali w ostatnich dwóch latach znacząco wzrosło. 2014-16 był słabszym okresem dla świata ze względu na słaby popyt z Chin (w tym okresie konsumpcja w Unii Europejskiej nadal rosła). Średnioroczny wzrost zużycia w 2012-18 rósł w tempie 2,9% (Chiny +4%; pozostałe kraje +1,9%). Tempo wzrostu w Unii Europejskiej wyższe i wyniosło 3,2%. Polska wypada bardzo dobrze w tym porównaniu – konsumpcja zwiększała się w tempie 6,2%. Strata przy przekształcaniu stali surowej w wyroby gotowe wynosi średnio 6,5%.

Tabela 4. Najwięksi producenci stali surowej – kraje

	mln ton	% światowej produkcji
1 Chiny	928	51,3%
2 Indie	161	8,9%
3 Japonia	104	5,8%
4 USA	87	4,8%
5 Korea Południowa	73	4,0%
6 Rosja	72	4,0%
7 Niemcy	42	2,3%
8 Turcja	37	2,1%
9 Brazylia	35	1,9%
10 Włochy	25	1,4%
11 Iran	25	1,4%
12 Taiwan	23	1,3%
13 Ukraina	21	1,2%
14 Meksyk	20	1,1%
15 Francja	15	0,9%
16 Hiszpania	14	0,8%
17 Wietnam	14	0,8%
18 Kanada	13	0,7%
19 Polska	10,2	0,6%
20 Belgia	8	0,4%
Pozostałe kraje	82	4,5%
Suma	1808	100%

Tabela 5. Najwięksi producenci stali surowej – przedsiębiorstwa

	mln ton	% światowej produkcji
1 AcelorMittal	96	5,3%
2 China Baowu	67	3,7%
3 Nippon Stell	49	2,7%
4 HSBIS	47	2,6%
5 POSCO	43	2,4%
6 Shagang	41	2,3%
7 Ansteel	37	2,0%
8 JSW Steel	29	1,6%
9 Jianlong	28	1,5%
10 Shougang	27	1,5%
11 Tata Steel	27	1,5%
12 Nucor	25	1,4%
13 Shandong Steel	23	1,3%
14 Valin	23	1,3%
15 Hyundai Steel	22	1,2%
16 Maanshan	20	1,1%
17 NLMK	17	0,9%
18 JSW Steel	17	0,9%
19 IMIDRO	17	0,9%
20 SAIL	16	0,9%
21 Benxi Steel	16	0,9%
22 China Steel	16	0,9%
23 Gerdau	16	0,9%
24 Fangda Steel	16	0,9%
25 Techint	15	0,8%
Pozostali przeds.	1058	58,5%
Suma	1808	100,0%

Źródło: World Steel Association

Import- Export

Największymi eksporterami stali są Chiny, Japonia i Rosja. Import jest bardziej rozporozony – największy importer USA importuje mniej wolumenów niż eksportuje trzeci największy eksporter. Drugim największym importerem netto jest Unia Europejska, a **Polska jest największym importerem netto stali w Europie.**

Tabela 6. Najwięksi światowi eksporterzy netto stalowych wyrobów gotowych w 2018

kraj	mln ton
1 Chiny	54,4
2 Japonia	29,8
3 Rosja	27,0
4 Korea Południowa	15,1
5 Ukraina	13,5
6 Brazylia	11,6
7 Iran	7,5
8 Turcja	5,8
9 Tajwan	4,6
10 Belgia	3,1
11 Austria	2,6
12 Indie	2,1
13 Słowacja	2,1
14 Republika Południowej Afryki	1,8
15 Luksemburg	1,8

Źródło: World Steel Association

Tabela 7. Najwięksi światowi importerzy netto stalowych wyrobów gotowych w 2018

kraj	mln ton
1 USA	23,1
2 Unia Europejska	16,5
3 Tajlandia	13,6
4 Filipiny	9,1
5 Wietnam	8,7
6 Indonezja	7,9
7 Meksyk	7,5
8 Malezja	6,3
9 Polska	6,0
10 Wielka Brytania	3,3
11 Zjednoczone Emiraty Arabskie	3,2
12 Algieria	3,1
13 Bangladesz	3,0
14 Izrael	3,0
15 Pakistan	2,9

Prognoza wzrostu popytu

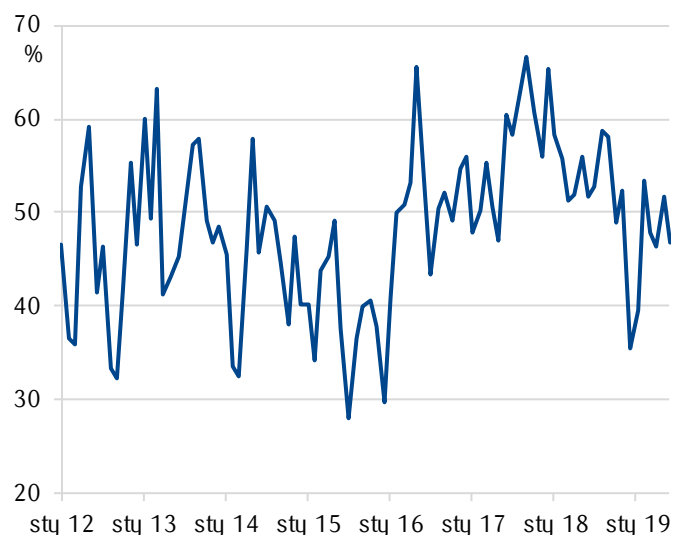
2019 prawdopodobnie będzie słabszy niż poprzednie lata. Szczególnie słaby wzrost jest oczekiwany w Chinach, a w Europie możliwy jest nawet spadek popytu r/r.

Szacuje się, że popyt na stal wzrośnie o 50% w ciągu następnych 30 lat.

Tabela 8. Prognozy wzrostu popytu w 2019

	ArcelorMittal	World Steel Association
Świat	1,0%-1,5%	1,3%
Świat bez Chin	1,0%-2,0%	1,7%
Chiny	0,0%-1,0%	1,0%
Europa	-1,0%-0,0%	0,3%
USA	0,5%-1,5%	1,3%
Brazylia	3,0%-4,0%	3,6%
Rosja, Białoruś, Ukraina	1,0%-2,0%	1,4%

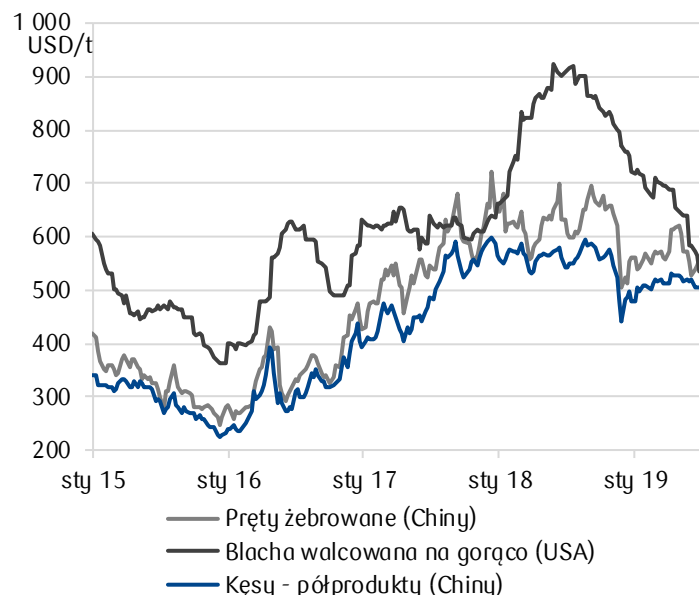
Wykres 8. PMI w Chinach w przemyśle stalowym – nowe zamówienia

Źródło: ArcelorMittal, World Steel Association, Bloomberg

Ceny wyrobów stalowych

Wykres 9. Ceny wybranych produktów stalowych w USA i Chinach

Źródło: Bloomberg

Cena blachy gorącowalcowanej w USA po znaczących wzrostach na początku 2018 (w związku z reakcją rynku na informację o cłach wprowadzanych przez USA) osiągnęła poziom ponad 900 USD za tonę. Od czerwca'19 cena znajduje się w znaczącym trendzie spadkowym i jest już o 42% niższa w porównaniu do rekordowego poziomu. Ceny wyrobów stalowych i półproduktów w Chinach mają znacznie mniejszy zakres wahań w ostatnim okresie niż ceny w USA, choć zmienność cen prętów żebrowanych jest duża.

Ciekawe informacje

- W światowej branży stalowej pracuje ponad 6 mln osób.
- Średnio samochód zawiera 900 kg stali.
- Średnio na osobę przypada ponad 200 kg stali w użyciu.
- Wszystkie tory kolejowe są stalowe. Ich całkowita długość na świecie wynosi ponad 1 mln km (dystans pozwalający 26 krotnie okrążyć Ziemię i większy niż x2,7 długości drogi do Księżycy).

- Wraz z mocniejszymi i lepszymi torami pociągi mogą poruszać się znacznie szybciej:

Tabela 9. Prędkość pociągów na przestrzeni lat

	Rok	Prędkość [km/h]
Pierwsza lokomotywa parowa	1804	8
Flying Scotsman	1934	161
Japońska Kolej Centralna	2017	603

Źródło: World Steel Association

Wpływ na środowisko

Stal w 100% poddaje się recyklingowi bez utraty jakości. Co więcej, stal niskiej jakości może być przekształcona w stal wyższej jakości, co nie jest możliwe np. w przypadku drewna.

Branża w dalszym ciągu staje się coraz bardziej efektywna. Proces ten będzie kontynuowany w przyszłości. Świadczy o tym chociażby emisja dwutlenku węgla podczas produkcji stali. Stosując obecnie najlepsze metody produkcji, możliwe jest zredukowanie emisji jeszcze o połowę.

Tabela 10. Emisja CO₂ przy produkcji tony stali (tony)

	lata 60.	2019	potencjał
	3,00	1,83	0,92
vs 2019	164%		50%

Źródło: World Steel Association

Branża stalowa produkuje bardzo mało odpadów. 63,6% materiałów wsadowych przekształca się w stal, 32,7% w pozostałe produkty, a strata wynosi tylko 3,7%. Głównym produktem ubocznym jest żużel używany do produkcji cementu, dróg i nawozów. Gaz powstający podczas produkcji stali może być wykorzystany do produkcji ciepła lub energii elektryczności. W zależności od parametrów produkcji może on zaspokoić 60-100% zużywanej przez fabrykę energii elektrycznej. Około 90% wody zużytej w procesie produkcji jest zwracane do środowiska. Większość strat jest związana z parowaniem. Woda zwracana do rzek jest często czystsza niż pobrana przez fabrykę.

Recykling

630 milionów ton złomów stali rocznie jest ponownie przekształcane w pełnowartościowe produkty. Średnio nowy produkt stalowy zawiera 37% stali pochodzącej z recyklingu.

W Europie recykling stali zużywanej do opakowań w 2016 wyniósł 79,5%. Niemcy, Belgia i Holandia są liderami, gdyż w tych krajach wskaźnik recyklingu przekroczył 90%. Z kolei w Japonii odzyskano aż 93,9% stali zużywanej do opakowań.

Tabela 11. Handel złomem w 2018 (mln ton)

	Eksport	Import	Eksport netto
Unia Europejska	50	32,7	17,3
Wielka Brytania	8,7	0,4	8,3
Francja	6,4	1,8	4,6
Niemcy	8,1	4	4,1
Holandia	6,2	2,8	3,4
<i>Polska</i>	<i>1,7</i>	<i>0,9</i>	<i>0,8</i>
Hiszpania	0,7	3,8	-3,1
Włochy	0,5	5,6	-5,1
EU pozostałe kraje	17,7	13,4	4,3
Turcja	0,2	20,7	-20,5
Azja	12,4	31,6	-19,2
Japonia	7,4	0,2	7,2
Chiny	0,3	1,3	-1
Tajwan	0,1	3,6	-3,5
Korea Południowa	0,4	6,4	-6
Azja Pozostałe	4,2	20,1	-15,9
Świat pozostałe	40,4	18	22,4

Źródło: World Steel Association

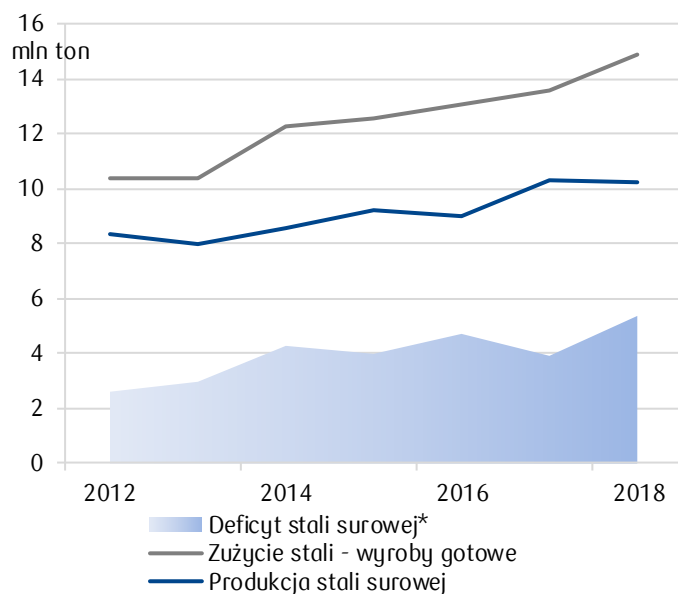
Największym na świecie importerem netto złomu jest Turcja, która importuje 20,7 mln ton (przy nieznacznym eksporcie). Unia Europejska eksportuje netto 17,3 mln ton, choć są kraje europejskie (np. Hiszpania czy Włochy), które kupują złom od pozostałych krajów. Polska, podobnie jak większość krajów europejskich, jest eksporterem netto złomów.

Pierwszy kwartał 2019

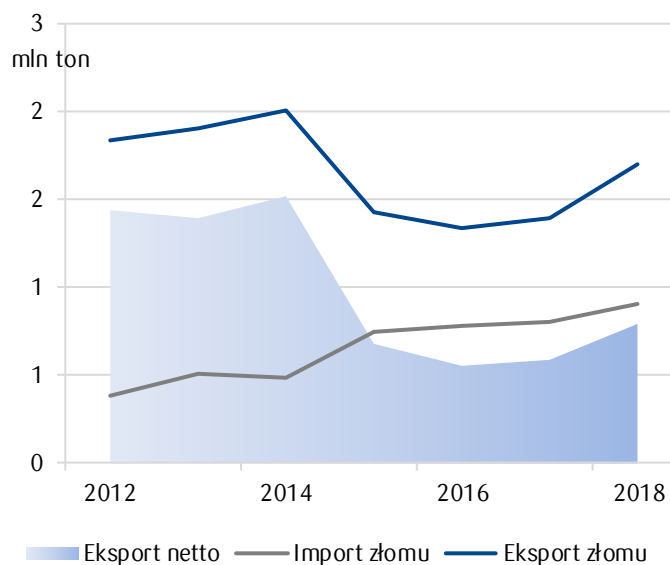
Światowa produkcja stali w 1q19 rosła w bardzo dobrym tempie (+4,5% r/r). Największe wzrosty produkcji zanotowały Chiny (+9,9%). Beneficjentami wojny handlowej są amerykańscy producenci, gdyż USA wytworzyło o 6,8% więcej stali. Bardzo słabe wyniki zanotowała Europa (-2%), w tym Polska (-7,3%).

Polska

Wykres 10. Zużycie i produkcja stali w Polsce

Wykres 11. Polski import i eksport złomu stali

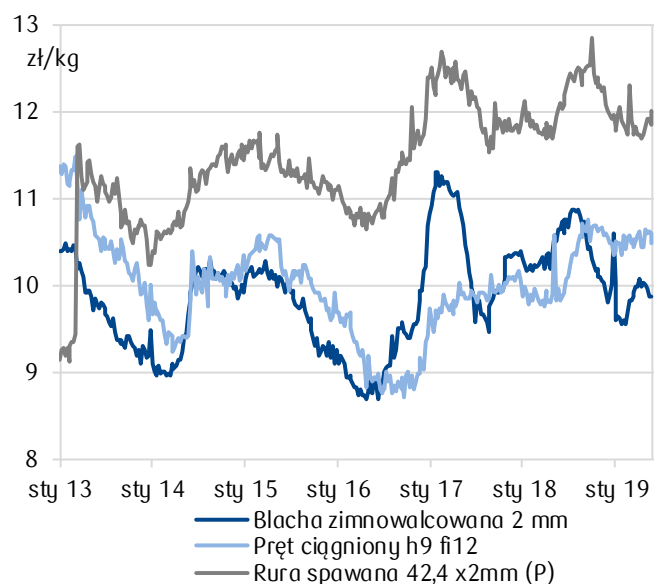

*uwzględniający średnią stratę na przerobieniu stali surowej w wyrób gotowy w wys. 6,5%.

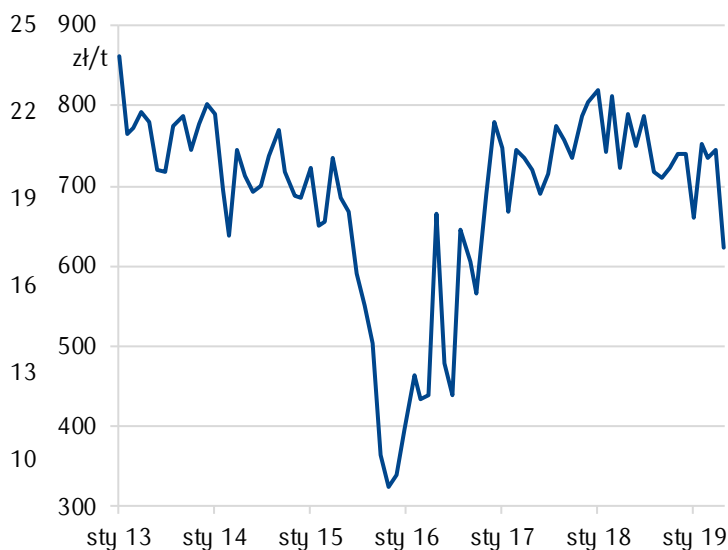
Źródło: World Steel Association

Konsumpcja wyrobów stalowych w Polsce dynamicznie rośnie, w 2012-18 w średnim tempie 6,2%. Polscy producenci w dalszym ciągu rozwijają produkcję wolniej niż rośnie popyt. W tym samym okresie zwiększyli produkcję stali surowej tylko o 3,4%, co spowodowało wzrost deficytu o 108% w 2018 w porównaniu do 2012. Niestety Polska nieustannie eksportuje zasób do produkcji stali, jakim jest złom, który mógłby zwiększyć polską produkcję. W 2017 w Polsce pozyskano 6,2 mln ton złomów.

Wykres 12. Ceny wyrobów stalowych w Polsce

Wykres 13. Cena złomu N10

Źródło: stalenierdzewne.pl, IPHGZ

Wyniki finansowe branży

Tabela 12. Wyniki finansowe Producentów metali (PKD 24) w 2012-2019

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17	1q18*	1q19*	1q19/1q18
Przychody ogółem	mln zł, %	47177	43192	46108	46631	47381	58398	61220	-8,4	6,8	1,1	1,6	23,3	4,8	14735	14209	-3,6
Przychody z eksportu w przychodach ogółem	%, pp	39,0	41,0	42,0	44,0	44,0	44,0	42,0	2,0	1,0	2,0	0,0	0,0	-2,0	44,0	46,0	2,0
Koszty ogółem	mln zł, %	47531	43273	45405	45629	45334	55794	58300	-9,0	4,9	0,5	-0,6	23,1	4,5	13993	13870	-0,9
Wydatki inwestycyjne	mln zł	1150	1286	1453	1680	1915	1719	2302	136	167	227	235	-196	583	272	342	70
Amortyzacja	mln zł	1394	1376	1407	1441	1582	1669	1685	-18	31	34	141	87	16	404	417	13
Wynik finansowy netto	mln zł, %	-662	-186	713	782	1743	2091	2425	ND	ND	9,7	123,0	19,9	16,0	558	331	-40,8
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, pp	-1,4	-0,4	1,5	1,7	3,7	3,6	4,0	1,0	2,0	0,1	2,0	-0,1	0,4	3,8	2,3	-1,5
Zużycie materiałów	mln zł, %	30259	27490	28588	28007	26971	35199	36821	-9,1	4,0	-2,0	-3,7	30,5	4,6	9063	8777	-3,2
Zużycie materiałów w przychodach ogółem	%, pp	64,1	63,6	62,0	60,1	56,9	60,3	60,1	-0,5	-1,6	-1,9	-3,1	3,4	-0,1	61,5	61,8	0,3
Zużycie energii [^]	mln zł, %	2908	2523	1893	2492	2417	3616	3965	-13,2	-25,0	31,7	-3,0	49,6	9,7	1010	1102	9,1
Zużycie i energii w przychodach ogółem	%, pp	6,2	5,8	4,1	5,3	5,1	6,2	6,5	-0,3	-1,7	1,2	-0,2	1,1	0,3	6,9	7,8	0,9
Usługi obce	mln zł, %	4110	4101	4481	4784	5063	5802	5911	-0,2	9,3	6,7	5,8	14,6	1,9	1306	1337	2,4
Usługi obce w przychodach ogółem	%, pp	8,7	9,5	9,7	10,3	10,7	9,9	9,7	0,8	0,2	0,5	0,4	-0,8	-0,3	8,9	9,4	0,5
Wynagrodzenia	mln zł, %	3044	2947	3121	3255	3539	3746	3975	-3,2	5,9	4,3	8,7	5,8	6,1	928	953	2,7
Wynagrodzenia w przychodach ogółem	%, pp	6,5	6,8	6,8	7,0	7,5	6,4	6,5	0,4	-0,1	0,2	0,5	-1,1	0,1	6,3	6,7	0,4
Liczba jednostek gospodarczych ogółem		276	293	296	290	297	282	272	x	x	x	x	x	x	165	149	x

*dane dotyczą jednostek dużych - powyżej 50 osób pracujących

[^]2018: Szacunek PKO BP

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Sytuacja producentów metali (PKD 24) w 2012-2018 systematycznie poprawiała się. Branżę cechuje **ROS słabsza niż średnia w przemyśle** ze względu na małą wartość dodaną branży w porównaniu do wysokiej wartości surowców i produktów. Wzrost przychodów determinują głównie dwa czynniki: cena produktów i wielkość wolumenów. Największy wzrost przychodów w 2017 (+23%) wynikał ze zwiększenia wolumenów produkcji o 15%. Rentowność kapitału własnego w 2018 wyniosła 10,3%.

Kluczowym kosztem dla branży jest energia elektryczna, której cena znacząco wzrosła w 2018, co dla producentów, którzy mają niską rentowność sprzedaży, jest problemem. Wysokie zużycie energii wynika z technologii produkcji branży. Zużycie energii w przychodach ogółem w 2018 wyniosło 6,5% tj., o 1,4 pp więcej niż w 2016. W 1q19 koszt zużycia energii stanowił jeszcze większą część przychodów (7,8%).

Wyraźne spowolnienie w wynikach finansowych branży było już widoczne w 4q18 – zysk netto zmalał o 44% r/r, przy nieznacznym spadku przychodów.

Sytuacja na polskim rynku jest determinowana przez **rynek światowy, gdzie koniunktura znacząco pogorszyła się.** Marże wielkopiecowych producentów stali znajdują się na poziomie najniższym od 2 lat, a zapasy rosną i są najwyższe od 5 lat. Ceny produktów obniżają się przy niewielkich zmianach cen surowców (żelazo, węgiel koksowy).

Negatywny wpływ na wyniki polskich producentów prawdopodobnie będzie wywierać mniejsza aktywność europejskiego przemysłu (np. PMI niemieckiego przemysłu spada w ostatnich miesiącach, w czerwcu'19 wyniósł 45 pkt.). W branży automotive jest przewidywane utrzymanie produkcji na niskim poziomie (spadek o 3% w 2018 r/r). Z kolei kontynuacja wzrostowych trendów w polskim budownictwie (w tym infrastrukturalnym) łagodzi słabszy popyt na wyroby branży. W Polsce budownictwo konsumuje 34% stali.

W 2019 prawdopodobnie nastąpi zmniejszenie produkcji, gdyż AcelorMittal zapowiedział wyłączenie jednego pieca we wrześniu'19. Pozytywnie dla branży mogą oddziaływać wprowadzone rekompensaty z tytułu wzrostu cen energii.

Producenci wytwarzający metalowe wyroby gotowe (PKD 25) systematycznie rozwijają się – świadczą o tym zarówno rosnące przychody branży, jak i wydatki inwestycyjne, które znacząco przekraczają amortyzację. ROS jest bardzo stabilna i na ogół kształtuje się powyżej średniej dla przemysłu. Głównym kosztem jest zużycie materiałów (71,7%; m.in. stal), a koszty energii stanowią 1,4% przychodów (podobnie jak w przemyśle przetwórczym ogółem, gdzie stanowią 1,5% przychodów ogółem). Stopa rentowności kapitału własnego w 2018 wyniosła 12,3%.

W kolejnych kwartałach producenci metalowych wyrobów gotowych mogą oczekiwać dobrego popytu w związku z boomem na rynku budowlanym w Polsce i wysokim wzrostem polskiego PKB. Słabszego popytu należy oczekiwać z zagranicy. Eksport branży stanowi 47,5% jej przychodów ogółem.

Tabela 13. Wyniki finansowe poszczególnych grup producentów w PKD 24

	% przychodów działu	% zysku netto działu	ROS			
			2016	2017	2018	18/17 [pp]
24. Produkcja metali	100%	100%	3,8	3,9	4,2	0,3
24.1 Produkcja surowki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych	52%	38%	3,6	2,4	3,1	0,6
24.2 Produkcja rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników ze stali	5%	1%	2,4	2,6	0,9	-1,6
24.3 Produkcja pozostałych wyrobów ze stali poddanej wstępnej obróbce	10%	13%	3,0	4,8	5,3	0,5
24.33 Produkcja wyrobów formowanych na zimno	3%	2%	3,0	2,5	3,4	0,8
24.34 Produkcja drutu	2%	-1%	1,4	4,4	-1,5	-5,9
24.4 Produkcja metali szlachetnych i innych metali nieżelaznych	20%	38%	5,3	7,3	7,8	0,5
24.42 Produkcja aluminium	12%	23%	7,8	7,9	8,5	0,6
24.43 Produkcja ołowiu, cynku i cyny	7%	12%	7,6	8,1	7,5	-0,6
24.5 Odlewnictwo metali	12%	10%	3,4	3,4	3,3	-0,1
24.51 Odlewnictwo żeliwa	6%	4%	6,0	3,3	2,9	-0,4
24.52 Odlewnictwo staliwa	1%	1%	2,4	-1,4	2,4	3,8
24.53 Odlewnictwo metali lekkich	5%	5%	0,2	4,1	3,8	-0,3
24.54 Odlewnictwo pozostałych metali nieżelaznych	1%	1%	5,7	4,1	4,6	0,5

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Bardziej szczegółowe dane finansowe znajdują się w aneksie.

Tabela 14. Wyniki finansowe Producentów metalowych wyrobów gotowych, bez maszyn i urządzeń (PKD 25) w 2012-2019

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17	1q18*	1q19*	1q19/1q18
Przychody ogółem	mln zł, %	71798	70367	75062	78128	82049	88866	94578	-2,0	6,7	4,1	5,0	8,3	6,4	19304	20127	4,3
Przychody z eksportu w przychodach ogółem	%, pp	40,0	42,0	42,0	41,0	43,0	44,0	43,0	2,0	0,0	-1,0	2,0	1,0	-1,0	45,0	49,0	4,0
Koszty ogółem	mln zł, %	67774	65913	69474	72231	76369	83834	88747	-2,7	5,4	4,0	5,7	9,8	5,9	18126	18785	3,6
Wydatki inwestycyjne	mln zł	3032	3306	3355	4198	3681	4428	4976	274	49	843	-517	747	548	744	781	37
Amortyzacja	mln zł	2282	2386	2433	2566	2885	3047	3142	104	47	133	319	163	95	681	684	3
Wynik finansowy netto	mln zł, %	3291	3750	4714	4987	4786	4042	4971	13,9	25,7	5,8	-4,0	-15,6	23,0	1003	1150	14,6
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, pp	4,6	5,3	6,3	6,4	5,8	4,5	5,3	0,7	1,0	0,1	-0,5	-1,3	0,7	5,2	5,7	0,5
Zużycie materiałów	mln zł, %	33188	31804	32787	33525	35402	40391	43406	-4,2	3,1	2,3	5,6	14,1	7,5	9050	9488	4,8
Zużycie materiałów w przychodach ogółem	%, pp	70,3	73,6	71,1	71,9	74,7	69,2	70,9	3,3	-2,5	0,8	2,8	-5,6	1,7	61,4	66,8	5,4
Zużycie energii	mln zł, %	1271	1273	1204	1269	1222	1237	1334	0,2	-5,4	5,4	-3,7	1,3	7,9	300	341	13,4
Zużycie i energii w przychodach ogółem	%, pp	1,8	1,8	1,6	1,6	1,5	1,4	1,4	0,0	-0,2	0,0	-0,1	-0,1	0,0	1,6	1,7	0,1
Usługi obce	mln zł, %	8694	9110	10508	11378	11916	11755	12273	4,8	15,3	8,3	4,7	-1,4	4,4	2218	2326	4,9
Usługi obce w przychodach ogółem	%, pp	12,1	12,9	14,0	14,6	14,5	13,2	13,0	0,8	1,1	0,6	0,0	-1,3	-0,3	11,5	11,6	0,1
Wynagrodzenia	mln zł, %	8708	9095	9808	10375	11212	12187	12935	4,4	7,8	5,8	8,1	8,7	6,1	2671	2754	3,1
Wynagrodzenia w przychodach ogółem	%, pp	12,1	12,9	13,1	13,3	13,7	13,7	13,7	0,8	0,1	0,2	0,4	0,0	0,0	13,8	13,7	-0,2
Liczba jednostek gospodarczych ogółem		2366	2433	2517	2499	2553	2430	2359	x	x	x	x	x	x	1041	982	x

*dane dotyczą jednostek dużych - powyżej 50 osób pracujących

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tabela 15. Wyniki finansowe poszczególnych grup producentów w PKD 25

	% przychodów działu	% zysku netto działu	ROS			
			2016	2017	2018	18/17 [pp]
25. Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	100%	100%	6,2	4,8	5,4	0,6
25.1 Produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych	32%	22%	4,3	1,5	3,8	2,3
25.11 Produkcja konstrukcji metalowych i ich części	26%	13%	3,3	0,1	2,8	2,7
25.12 Produkcja metalowych elementów stolarki budowlanej	6%	9%	9,0	7,9	8,3	0,5
25.2 Produkcja zbiorników, cystern i pojemników metalowych	6%	7%	7,5	6,4	6,3	-0,1
25.21 Produkcja grzejników i kotłów centralnego ogrzewania	4%	5%	7,9	7,6	7,0	-0,6
25.29 Produkcja pozostałych zbiorników, cystern i pojemników metalowych	3%	3%	6,6	4,6	5,4	0,8
25.3 Produkcja wytwornic pary, z wyłączeniem kotłów do centralnego ogrzewania	2%	1%	2,9	-3,7	3,2	6,9
25.4 Produkcja broni i amunicji	2%	2%	-3,1	1,2	4,1	2,9
25.5 Kucie, prasowanie, wyłaczanie i walcowanie metali; metalurgia proszków	5%	6%	6,7	6,5	6,5	0,0
25.6 Obróbka metali i nakładanie powłok na metale	20%	23%	6,9	6,5	6,3	-0,2
25.61 Obróbka metali i nakładanie powłok na metale	10%	11%	7,1	5,8	5,9	0,0
25.62 Obróbka mechaniczna elementów metalowych	10%	12%	6,8	7,1	6,7	-0,4
25.7 Produkcja wyrobów nożowniczych, sztućców, narzędzi	4%	5%	8,0	8,4	7,5	-0,9
25.73 Produkcja narzędzi	2%	2%	7,3	7,8	6,7	-1,1
25.9 Produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych	29%	33%	8,4	7,4	6,3	-1,1
25.91 Produkcja pojemników metalowych	3%	5%	10,1	8,4	8,2	-0,1
25.92 Produkcja opakowań z metali	7%	9%	10,2	9,6	7,2	-2,3
25.93 Produkcja wyrobów z drutu, łańcuchów i sprężyn	4%	3%	5,2	5,0	3,5	-1,5
25.94 Produkcja złączy i śrub	3%	2%	5,3	5,2	3,3	-1,8
25.99 Produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych	12%	16%	8,6	7,3	6,9	-0,4

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Bardziej szczegółowe dane finansowe znajdują się w aneksie.

Tabela 16. Wolumeny produkcji stali i wyrobów stalowych

Wyroby	jedn.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	18/17
Surówka żelaza	mln t, %	4,9	3,0	3,6	4,0	3,9	4,0	4,6	4,8	4,7	5,2	4,8	-7
Stal surowa	mln t, %	9,7	7,1	8,0	8,8	8,5	8,2	8,8	9,3	9,2	10,5	10,3	-2
-konwertorowa (BOF)	mln t, %	5,2	3,2	4,0	4,4	4,3	4,5	5,2	5,4	5,1	5,7	bd	bd
-elektryczna (EAF)	mln t, %	4,5	3,9	4,0	4,4	4,2	3,7	3,6	4,0	4,0	4,8	bd	bd
Wyroby walcowane na gorąco (bez półwyrobów)	mln t, %	7,6	6,2	6,7	7,5	7,9	7,7	8,0	8,3	8,8	9,8	10,1	3
wyroby płaskie ogółem	mln t, %	2,5	1,9	2,1	2,3	2,0	2,1	2,2	2,4	2,5	3,0	bd	bd
w tym blachy grube i cienkie	mln t, %	1118	585	513	519	813	894	975	1059	1125	1193	bd	bd
wyroby długie	mln t, %	4,8	4,1	4,5	4,9	3,4	3,5	3,8	3,9	4,1	4,2	bd	bd
Blachy walcowane na zimno	tys. t, %	689	558	835	807	1353	1460	1640	1705	1742	2118	2334	10
Blachy ocynkowane	tys. t, %	437	396	455	453	676	682	769	755	831	1067	1235	16
Sztabły i pręty walcowane na gorąco	tys. t, %	1041	996	1127	1150	1210	1125	1062	1164	1208	1246	1207	-3
Pręty i płaskowniki	mln t, %	1,9	1,8	1,9	2,2	3,2	3,2	3,3	3,4	3,6	3,7	3,7	1
Szyny stalowe	tys. t, %	128	164	260	246	158	176	322	364	338	374	400	7
Rury stalowe	tys. t, %	409	347	384	408	592	607	647	686	732	771	763	-1
bez szwum	tys. t, %	192	151	158	165	162	141	142	126	125	141	144	2
ze szwem	tys. t, %	216	196	225	242	430	466	505	561	606	629	620	-1
Profile formowane na zimno otrzymywane z wyrobów płaskich bez pokrycia	tys. t, %	529	531	545	597	578	494	507	477	509	440	bd	bd
Profile formowane na zimno otrzymywane z wyrobów płaskich ocynkowane	tys. t, %	62	88	79	87	85	108	117	120	127	134	bd	bd
Drut ciągniony na zimno, ze stali niestopowej	tys. t, %	249	200	240	182	182	207	222	232	286	347	bd	bd
Drzwi i ich futryny, progi drzwiowe stalowe	tys. szt., %	1714	1412	1566	1757	1621	1380	1286	1450	1477	1502	bd	bd
drzwi stalowe	tys. szt., %	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	386	378	-2
Okna, świetliki i iluminatory stalowe (nieszkłone) i ich futryny	tys. szt., %	52	43	35	37	37	33	37	41	38	35	bd	bd
Grzejniki nieelektryczne i ich części ze stali	tys. t, %	135	118	121	118	109	113	120	122	133	142	130	-8
Kotły centralnego ogrzewania wytwarzające gorącą wodę lub parę o niskim ciśnieniu	tys. szt., %	478	487	513	491	479	516	484	476	471	510	bd	bd
Pojemniki na sprężony lub skroplony gaz, z metalu	tys. t, %	44	36	36	42	46	46	47	61	54	56	bd	bd
Narzędzia ręczne (rolnictwo, ogrodnictwo)	t, %	5458	3674	8366	8879	7528	7892	7886	7049	8705	9743	bd	bd
Cysterny, beczki, bębny od 50 do 300l	t, %	3417	2424	2338	3191	3310	3423	3806	3970	4126	3955	bd	bd
Opakowania konserwowe lekkie z blachy do żywności	tys. t, %	25	25	26	28	36	38	36	40	38	36	42	16
Puszki inne niż do konserwowania żywności i napojów, z żeliwa lub stali	tys. t, %	12	17	19	19	18	21	24	27	29	28	25	-10
Wyroby z drutu, łańcuchy i sprężyny	tys. t, %	302	334	422	490	489	523	535	544	555	581	bd	bd
Przewody gołe	tys. t, %	13	31	43	43	41	43	53	59	61	64	64	0
Kraty, siatki, ogrodzenia i sita druciane	tys. t, %	77	92	120	172	188	169	164	176	176	172	bd	bd
Gwoździe	tys. t, %	85	73	91	104	95	98	102	99	107	107	bd	bd
Sprężyny	tys. t, %	50	34	43	45	48	61	74	84	83	90	bd	bd
Łańcuchy z ogniwami spawanymi	tys. t, %	12	10	11	14	13	12	12	10	11	12	bd	bd
Elementy złączne z żeliwa lub stali gwintowane pozostałe	tys. t, %	107	86	126	139	129	130	126	127	122	128	bd	bd
Elementy złączne z żeliwa lub stali, niegwintowane pozostałe	t, %	8720	3930	4889	5353	6550	6126	22541	23040	24488	25715	bd	bd
Zlewy i umywalki ze stali nierdzewnej	tys. szt., %	436	397	418	369	348	377	315	407	364	329	bd	bd
Wyroby sanitarne i ich części, z żeliwa lub stali	t, %	4901	2447	3242	3074	3740	5112	5759	5805	6721	6536	bd	bd
Koła i obręcze ze stali	t, %	18312	11958	14617	16782	19905	18110	16745	14092	13977	13663	bd	bd

Źródło: GUS

Czynniki wpływające na rynek stali

Polityka Chin

W ostatnim dziesięcioleciu dynamiczny wzrost przemysłu hutniczego w Chinach powodował obniżenie marż produkcyjnych na całym świecie. Nowe zakłady budowano w nadmiarze w stosunku do przyrostu popytu wewnętrznego. W 2015 chińskie zdolności produkcyjne osiągnęły 1407 mln ton, podczas gdy produkcja stali wyniosła 799 milionów ton a wewnętrzny popyt był jeszcze niższy – zaledwie 656 milionów ton wyrobów finalnych. **Nierównowaga pomiędzy tymi kategoriami skutkowałą globalnym spadkiem cen w wyniku drastycznego wzrostu chińskiego eksportu netto**, który osiągnął rekordowe 99 milionów ton. Sytuacja ta miała negatywne konsekwencje również dla chińskich hut, gdyż wiele z nich ponosiło straty lub ogłosiło upadłość. Reagując na te okoliczności **rząd Chin w 2016 ogłosił pięcioletni plan ograniczenia zdolności produkcyjnych o łącznie 150 milionów ton.** Według oficjalnych danych zdecydowana większość tych cięć została już przeprowadzona. W 2018 zdolności produkcyjne zmniejszono do 1282 milionów ton, produkcja stali osiągnęła 928 milionów ton przy zużyciu krajowym wyrobów w ilości aż 807 milionów ton. W wyniku przytoczonych działań i zaistniałych zdarzeń eksport netto z Chin w 2018 spadł po raz kolejny do 57 milionów ton.

Obecnie stopień wykorzystania aktywów hutniczych w Chinach przekracza 70%, co oznacza dużo zdrowszą sytuację w porównaniu do 57% w 2015.

Amerykańskie cła

W marcu'18 USA wprowadziły cła na importowaną stal w wysokości 25%, co miało za cel przede wszystkim ograniczyć import z Chin. Pozostałymi głównymi eksporterami stali do USA są Brazylia, Rosja i Korea Południowa. Wpływ amerykańskich ograniczeń odczuły też kraje europejskie - Niemcy, Holandia, Szwecja, Francja i Włochy. **Beneficjentami wojny handlowej są amerykańscy producenci - USA wytworzyło o 6,8% więcej stali w 1q19.**

Polityka Unii Europejskiej

Polityka Unii Europejskiej nie sprzyjała rozwojowi branży hutniczej. Przemysł hutniczy nie miał prawa korzystać z form wsparcia z funduszy unijnych i jednocześnie musiał spełniać nowe, coraz bardziej wymagające restrykcje środowiskowe m.in. ograniczenie ilości praw do emisji CO₂. Import stali nie miał praktycznie żadnych ograniczeń. Sytuacja znacząco zmieniła się w 2016, kiedy wprowadzono cła antydumpingowe. Poprawiło się też wsparcie modernizacji europejskich aktywów hutniczych oraz wzrost partycypacji funduszy unijnych w finansowaniu programów badawczo-rozwojowych.

W odpowiedzi na amerykańskie cła Unia Europejska zastosowała tymczasowe środki ochronne (do 2021) skutkujące nałożeniem 25% cła na wolumen importowanych wyrobów stalowych, który przekracza średnią z 3 ostatnich lat, co ma ograniczyć przekierowywanie stali do UE, która miała pierwotnie dotrzeć do USA.

Zmniejszenie mocy produkcyjnych ArcelorMittal w Krakowie

ArcelorMittal zapowiedział od września'19 zmniejszenie produkcji stali surowej w Krakowie oraz w Hiszpanii w sumie o 3 mln ton, a także spowolnienie uruchamiania nowych mocy produkcyjnych we Włoszech. Zmniejszenie mocy produkcyjnych dotyczy także części wyrobów płaskich. Powodami podjętej decyzji są wysokie ceny praw do emisji dwutlenku węgla i energii elektrycznej, a także wysoki import do Europy. W przypadku zmiany warunków gospodarczych możliwe będzie wznowienie produkcji.

Aneks – Wyniki finansowe poszczególnych grup producentów

Dane za 2018 są na podstawie sprawozdań F-01, natomiast za wcześniejsze okresy na podstawie F-02.

Tabela A.1. Wyniki finansowe Producentów surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych (PKD 24.1) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	27673	23787	23970	23063	21589	28844	31838	-14	1	-4	-6	34	10
Koszty ogółem	mln zł; %	28551	24308	23946	22747	20751	27956	30627	-15	-1	-5	-9	35	10
Zysk operacyjny	mln zł; %	-877	-520	24	316	838	888	1212	ND	ND	1201	165	6	36
Wydatki inwestycyjne	mln zł	394	550	540	610	753	545	922	156	-10	70	144	-209	378
Amortyzacja	mln zł	836	775	702	695	711	749	776	-62	-73	-7	17	37	27
Wynik finansowy netto	mln zł; %	-1028	-551	107	135	750	611	933	ND	ND	26	456	-19	53
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, pp	-3,7	-2,3	0,4	0,6	3,5	2,1	2,9	1,4	2,8	0,1	2,9	-1,4	0,8

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Sytuacja finansowa producentów z PKD 24.1 wpisuje się w sytuację finansową działu PKD 24 – w szczególności ważne są czynniki dotyczące ceny energii i wysokiej podaży produktów z Chin. Zwraca uwagę odnotowany wysoki wzrost inwestycji w 2018.

Tabela A.2. Wyniki finansowe Producentów rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników ze stali (PKD 24.2) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	2289	3338	3194	3009	3600	3335	46	-4	-6	20	-7
Koszty ogółem	mln zł; %	2335	3303	3185	2933	3496	3296	41	-4	-8	19	-6
Zysk operacyjny	mln zł; %	-46	34	9	76	104	39	ND	-72	705	37	-63
Wydatki inwestycyjne	mln zł	64	78	70	53	74	51	15	-8	-16	20	-22
Amortyzacja	mln zł	71	106	111	104	99	79	35	5	-7	-5	-20
Wynik finansowy netto	mln zł; %	-55	29	12	72	89	30	ND	-58	481	25	-66
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, pp	-2,4	0,9	0,4	2,4	2,5	0,9	3,3	-0,5	2,0	0,1	-1,6

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Producenci z PKD 24.2 są w słabej sytuacji finansowej – rentowność jest na bardzo niskich poziomach (w 2013 odnotowano straty na poziomie operacyjnym). Wydatki inwestycyjne prawdopodobnie mają za zadanie tylko utrzymanie produkcji, gdyż są znacząco niższe niż amortyzacja.

Tabela A.3. Wyniki finansowe Producentów pozostałych wyrobów ze stali poddanych wstępnej obróbce (PKD 24.3) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	3173	3355	3544	4692	5142	6068	6	6	32	10	18
Koszty ogółem	mln zł; %	3097	3312	3698	4507	4873	5719	7	12	22	8	17
Zysk operacyjny	mln zł; %	76	43	-154	185	269	349	-44	-460	-220	46	30
Wydatki inwestycyjne	mln zł	142	122	178	133	138	196	-20	56	-46	5	58
Amortyzacja	mln zł	82	84	104	158	144	152	2	21	54	-14	8
Wynik finansowy netto	mln zł; %	62	41	-133	140	240	306	-35	ND	ND	71	28
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, pp	2,0	1,2	-3,8	3,0	4,7	5,1	-0,8	-5,0	6,7	1,7	0,4

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wyniki finansowe producentów pozostałych wyrobów ze stali poddanych wstępnej obróbce znacząco poprawiły się w 2015-2018 – ROS wzrósł z -3,8% do 5,1%. Branża odnotowuje silny wzrost przychodów.

Tabela A.4. Wyniki finansowe Przedsiębiorstw zajmujących się odlewnictwem żeliwa (PKD 24.51) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	2781	2609	2738	2745	3077	3366	3660	-6	5	0	12	9	9
Koszty ogółem	mln zł; %	2723	2523	2633	2567	2866	3227	3525	-7	4	-3	12	13	9
Zysk operacyjny	mln zł; %	57	86	105	178	211	139	134	50	21	71	19	-34	-4
Wydatki inwestycyjne	mln zł	118	93	182	207	203	185	220	-26	89	25	-3	-18	34
Amortyzacja	mln zł	76	84	79	92	123	138	142	8	-4	12	31	15	3
Wynik finansowy netto	mln zł; %	46	70	89	168	179	111	104	53	27	88	7	-38	-6
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, p.p	1,6	2,7	3,3	6,1	5,8	3,3	2,8	1,0	0,6	2,8	-0,3	-2,5	-0,5

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Przedsiębiorstwa zajmujące się odlewnictwem żeliwa mają stosunkowo stabilne wyniki finansowe przy umiarkowanym wzroście przychodów. Inwestycje są stale większe niż amortyzacja.

Tabela A.5. Wyniki finansowe Przedsiębiorstw zajmujących się odlewnictwem staliwa (PKD 24.52) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	528	409	509	506	537	511	565	-22	24	-1	6	-5	11
Koszty ogółem	mln zł; %	502	393	493	502	524	515	545	-22	26	2	4	-2	6
Zysk operacyjny	mln zł; %	26	16	16	4	14	-4	19	-38	-3	-74	232	ND	ND
Wydatki inwestycyjne	mln zł	20	27	41	33	13	13	9	8	13	-8	-20	0	-3
Amortyzacja	mln zł	17	17	19	25	29	28	27	-1	2	6	4	-1	-2
Wynik finansowy netto	mln zł; %	27	10	11	0	27	-6	13	-63	9	-101	ND	ND	NS
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, p.p	5,1	2,4	2,1	0,0	5,0	-1,2	2,3	-2,7	-0,3	-2,2	5,0	-6,2	3,5

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Branża funkcjonuje na granicy rentowności, a zysk netto jest bardzo zmienny i niewielki w porównaniu do przychodów. W ostatnich 3 latach wydatki inwestycyjne znacząco zmniejszyły się w porównaniu do 2015 i lat wcześniejszych.

Tabela A.6. Wyniki finansowe Producentów konstrukcji metalowych (PKD 25.11) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	19307	19513	21198	21309	22640	24252	24797	1	9	1	6	7	2
Koszty ogółem	mln zł; %	18630	18574	20109	20175	21763	24016	23962	0	8	0	8	10	0
Zysk operacyjny	mln zł; %	678	939	1089	1134	878	236	835	39	16	4	-23	-73	254
Wydatki inwestycyjne	mln zł	959	754	802	1078	755	885	1014	-205	48	276	-322	130	128
Amortyzacja	mln zł	532	548	605	629	698	755	735	16	58	24	69	57	-20
Wynik finansowy netto	mln zł; %	504	745	852	951	664	14	662	48	14	12	-30	-98	4660
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, p.p	2,6	3,8	4,0	4,5	2,9	0,1	2,7	1,2	0,2	0,4	-1,5	-2,9	2,6

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Branża ma dużą ekspozycję na sektor budowlany, który determinuje jej wyniki finansowe. 2017 był słabym okresem ze względu na rosnące ceny stali i problemy operacyjne wybranych spółek (Vistal). 2018 można traktować jako okres powrotu do normalnego funkcjonowania branży. Wydatki inwestycyjne znacząco przekraczają amortyzację.

Tabela A.7. Wyniki finansowe Producentów metalowych elementów stolarki budowlanej (PKD 25.12) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	3781	3665	3987	4480	4675	5172	5524	-3	9	12	4	11	7
Koszty ogółem	mln zł; %	3528	3424	3643	4088	4212	4723	5022	-3	6	12	3	12	6
Zysk operacyjny	mln zł; %	254	242	344	392	463	449	502	-5	42	14	18	-3	12
Wydatki inwestycyjne	mln zł	205	144	147	214	159	276	280	-60	3	67	-55	117	4
Amortyzacja	mln zł	95	102	101	120	128	148	151	7	-1	20	7	20	3
Wynik finansowy netto	mln zł; %	230	218	305	346	415	400	452	-5	40	14	20	-3	13
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, p.p	6,1	6,0	7,7	7,7	8,9	7,7	8,2	-0,1	1,7	0,1	1,1	-1,1	0,4

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Branża ma dużą ekspozycję na sektor budowlany, który determinuje jej wyniki finansowe. Rentowność sprzedaży netto jest na bardzo wysokich poziomach, co jest bardzo pozytywne. Wydatki inwestycyjne znacząco przekraczają amortyzację, co przekłada się na wzrost przychodów.

Tabela A.8. Wyniki finansowe Producentów zbiorników, cystern i pojemników metalowych (PKD 25.2) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	5172	5413	5309	5492	5451	5561	5957	5	-2	3	-1	2	7
Koszty ogółem	mln zł; %	4867	5029	4880	5040	5001	5166	5531	3	-3	3	-1	3	7
Zysk operacyjny	mln zł; %	306	384	430	453	450	396	426	26	12	5	-1	-12	8
Wydatki inwestycyjne	mln zł	137	166	189	252	249	261	270	28	23	63	-3	11	9
Amortyzacja	mln zł	159	165	158	177	185	166	180	6	-7	19	7	-19	14
Wynik finansowy netto	mln zł; %	253	340	394	385	396	352	366	34	16	-2	3	-11	4
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, p.p	4,9	6,3	7,4	7,0	7,3	6,3	6,1	1,4	1,1	-0,4	0,3	-0,9	-0,2

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Producenci zbiorników i cystern notują stabilne przychody na przestrzeni lat, co przy utrzymaniu wysokiej rentowności sprzedaży ocenić należy pozytywnie.

Tabela A.9. Wyniki finansowe Przedsiębiorstw zajmujących się kuciem, prasowaniem, wyłaczaniem i walcowaniem metali (PKD 25.5) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	2722	2732	2830	2792	3641	4393	4541	0	4	-1	30	21	3
Koszty ogółem	mln zł; %	2609	2603	2671	2639	3371	4097	4217	0	3	-1	28	22	3
Zysk operacyjny	mln zł; %	114	129	159	154	270	296	324	14	23	-3	76	9	9
Wydatki inwestycyjne	mln zł	81	93	125	111	147	230	247	12	32	-14	36	83	17
Amortyzacja	mln zł	66	70	79	76	115	118	118	4	9	-3	40	2	0
Wynik finansowy netto	mln zł; %	104	104	136	126	232	257	286	0	31	-7	85	11	11
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, p.p	3,8	3,8	4,8	4,5	6,4	5,9	6,3	0,0	1,0	-0,3	1,9	-0,5	0,4

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wyniki finansowe branży były stabilne w latach 2012-15. Od 2016 nastąpiła znacząca poprawa – zwiększyła się rentowność i bardzo mocno wzrosły przychody, co przełożyło się na bardzo duże inwestycje (np. w 2017 wydatki inwestycyjne były 2x większe niż w 2015).

Tabela A.10. Wyniki finansowe Przedsiębiorstw zajmujących się obróbką metali i nakładaniem powłok na nie (PKD 25.6) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	13109	11572	12502	13678	14341	16130	18578	-12	8	9	5	12	15
Koszty ogółem	mln zł; %	12332	10856	11564	12564	13244	14972	17275	-12	7	9	5	13	15
Zysk operacyjny	mln zł; %	778	716	938	1114	1098	1158	1302	-8	31	19	-1	6	12
Wydatki inwestycyjne	mln zł	521	687	582	713	744	847	966	167	-106	132	31	103	118
Amortyzacja	mln zł	420	442	465	492	548	576	631	22	24	27	56	28	55
Wynik finansowy netto	mln zł; %	652	614	788	940	923	961	1136	-6	28	19	-2	4	18
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, p.p.	5,0	5,3	6,3	6,9	6,4	6,0	6,1	0,3	1,0	0,6	-0,4	-0,5	0,2

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Przedsiębiorstwa zajmujące się obróbką metali i nakładaniem powłok na metale systematycznie rozwijają się pod względem przychodowym, co skłania do systematycznie rosnących inwestycji. ROS w całym okresie znajduje się powyżej 5%, co należy ocenić pozytywnie.

Tabela A.11. Wyniki finansowe Producentów wyrobów nożowniczych, sztućców i narzędzi (PKD 25.7) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	2824	2772	2982	3212	3252	3421	3557	-2	8	8	1	5	4
Koszty ogółem	mln zł; %	2533	2501	2673	2933	2963	3108	3267	-1	7	10	1	5	5
Zysk operacyjny	mln zł; %	291	271	308	280	289	313	290	-7	14	-9	3	8	-7
Wydatki inwestycyjne	mln zł	227	358	350	340	372	437	365	131	-8	-10	32	64	-72
Amortyzacja	mln zł	194	198	212	231	247	239	265	4	14	19	16	-8	26
Wynik finansowy netto	mln zł; %	191	208	251	243	226	241	256	9	21	-3	-7	7	6
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, p.p.	6,8	7,5	8,4	7,6	6,9	7,1	7,2	0,7	0,9	-0,8	-0,6	0,1	0,2

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Rentowność sprzedaży jest na bardzo wysokich poziomach na tle przemysłu, jednak wzrost przychodów jest stosunkowo niski w kontekście wysokiej rentowności, pomimo że wydatki inwestycyjne przekraczają amortyzację.

Tabela A.12. Wyniki finansowe Producentów pojemników metalowych (PKD 25.91) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	1763	1863	2016	2106	2205	2564	2863	6	8	4	5	16	12
Koszty ogółem	mln zł; %	1529	1626	1780	1900	1967	2334	2612	6	9	7	4	19	12
Zysk operacyjny	mln zł; %	234	238	237	207	237	230	251	1	0	-13	15	-3	9
Wydatki inwestycyjne	mln zł	84	104	80	102	238	202	268	20	-25	23	136	-37	66
Amortyzacja	mln zł	63	70	76	89	116	142	137	6	6	13	27	25	-5
Wynik finansowy netto	mln zł; %	192	196	196	150	216	204	225	2	0	-23	44	-6	10
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, p.p.	10,9	10,5	9,7	7,1	9,8	8,0	7,9	-0,3	-0,8	-2,6	2,7	-1,9	-0,1

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Producenci pojemników metalowych systematycznie rozwijają sprzedaż, co przy bardzo wysokich poziomach rentowności należy uznać za pozytyw, pomimo że można zaobserwować trend spadku ROS.

Tabela A.13. Wyniki finansowe Producentów opakowań z metali (PKD 25.92) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	5098	4822	4902	5340	5823	6331	6520	-5	2	9	9	9	3
Koszty ogółem	mln zł; %	4720	4301	4288	4730	5175	5614	5946	-9	0	10	9	8	6
Zysk operacyjny	mln zł; %	379	521	614	611	647	717	574	38	18	-1	6	11	-20
Wydatki inwestycyjne	mln zł	89	131	98	263	129	205	326	43	-33	165	-134	76	121
Amortyzacja	mln zł	135	100	92	102	135	141	149	-35	-8	10	33	6	8
Wynik finansowy netto	mln zł; %	328	461	510	514	541	588	458	41	10	1	5	9	-22
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, p.p.	6,4	9,6	10,4	9,6	9,3	9,3	7,0	3,1	0,8	-0,8	-0,3	0,0	-2,3

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Rentowność sprzedaży notuje wysokie poziomy. Zysk netto branży powiększa się co roku (z wyjątkiem 2018). Wydatki inwestycyjne są bardzo zmienne.

Tabela A.14. Wyniki finansowe Producentów wyrobów z drutu, łańcuchów i sprężyn (PKD 25.93) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	2671	2722	2973	2993	2940	3337	3757	2	9	1	-2	13	13
Koszty ogółem	mln zł; %	2572	2577	2804	2834	2759	3152	3602	0	9	1	-3	14	14
Zysk operacyjny	mln zł; %	99	145	169	158	181	185	155	47	16	-6	15	2	-16
Wydatki inwestycyjne	mln zł	96	128	149	123	133	133	125	32	20	-26	10	0	-8
Amortyzacja	mln zł	79	82	90	92	97	121	108	3	7	2	5	24	-13
Wynik finansowy netto	mln zł; %	76	124	142	132	151	158	127	63	15	-7	14	5	-20
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, p.p.	2,8	4,5	4,8	4,4	5,1	4,7	3,4	1,7	0,2	-0,4	0,7	-0,4	-1,4

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

2018 pod względem rentowności sprzedaży był rokiem gorszym niż poprzednie lata. Spadek był na tyle duży, że zysk netto zmniejszył się, pomimo wzrostu przychodów o 13%. Wydatki inwestycyjne w każdym roku były wyższe niż amortyzacja, jednak w liczbach bezwzględnych od 2013 praktycznie nie zanotowano wzrostu.

Tabela A.15. Wyniki finansowe Producentów złączy i śrub (PKD 25.94) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	2228	2240	2351	2316	2281	2491	2550	1	5	-1	-1	9	2
Koszty ogółem	mln zł; %	2103	2125	2237	2206	2141	2341	2445	1	5	-1	-3	9	4
Zysk operacyjny	mln zł; %	125	115	114	110	141	150	105	-8	-1	-3	28	7	-30
Wydatki inwestycyjne	mln zł	89	88	86	102	92	155	203	-1	-2	16	-11	63	48
Amortyzacja	mln zł	70	70	80	76	72	79	76	0	10	-4	-4	7	-3
Wynik finansowy netto	mln zł; %	104	95	93	88	117	125	82	-9	-2	-5	32	7	-35
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, p.p.	4,7	4,2	4,0	3,8	5,1	5,0	3,2	-0,4	-0,3	-0,1	1,3	-0,1	-1,8

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wyniki producentów śrub i złączy są stabilne. Przychody rosną w niewielkim tempie. 2018 był słabym rokiem pod względem zyskowności. Znacząco wzrosły wydatki inwestycyjne w 2017 i 2018 w porównaniu do wcześniejszych okresów.

Tabela A.16. Wyniki finansowe Producentów pozostałych wyrobów metalowych (PKD 25.99) w 2012-2018

Wskaźniki	jedn.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	13/12	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Przychody ogółem	mln zł; %	9446	9653	10316	10190	10195	11416	11544	2	7	-1	0	12	1
Koszty ogółem	mln zł; %	8911	8935	9386	9168	9233	10512	10670	0	5	-2	1	14	2
Zysk operacyjny	mln zł; %	535	718	930	1022	962	904	874	34	30	10	-6	-6	-3
Wydatki inwestycyjne	mln zł	9446	9653	10316	10190	10195	11416	11544	207	664	-127	5	1220	129
Amortyzacja	mln zł	8911	8935	9386	9168	9233	10512	10670	24	451	-218	66	1278	159
Wynik finansowy netto	mln zł; %	461	624	813	892	853	792	773	36	30	10	-4	-7	-2
Stopa rentowności sprzedaży netto (ROS)	%, pp	4,9	6,5	7,9	8,8	8,4	6,9	6,7	1,6	1,4	0,9	-0,4	-1,4	-0,2

Źródło: PONT Info. GOSPODARKA, GUS; firmy o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Branżę cechuje bardzo dobra rentowność netto, choć wynik finansowy pogarsza się r/r od 2015, co prawdopodobnie jest spowodowane trudnościami w przenoszeniu wzrostu kosztów na cenę sprzedaży produktów. Producentów cechuje wysoka różnorodność wytwarzanych produktów.

Departament Analiz Ekonomicznych

PKO Bank Polski SA
ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa
t: (22) 521 80 84
f: (22) 521 88 87
email: DAE@pkobp.pl

Główny Ekonomista, Dyrektor Departamentu

Piotr Bujak piotr.bujak@pkobp.pl (22) 521 80 84

Zespół Analiz Sektorowych

analizy.sektorowe@pkobp.pl (22) 521 81 22

dr Agnieszka Grabowiecka-Łaszek agnieszka.grabowiecka-laszek@pkobp.pl (22) 521 81 22
dr Mariusz Dziwulski mariusz.dziwulski@pkobp.pl (22) 521 81 88
Wojciech Matysiak wojciech.matysiak@pkobp.pl (22) 521 51 80
Piotr Krzysztofik piotr.krzysztofik@pkobp.pl (22) 521 81 25
Katarzyna Piętka-Kosińska katarzyna.pietka-kosinska@pkobp.pl (22) 521 65 15
Filip Romanowski filip.romanowski@pkobp.pl (22) 521 87 39
Anna Senderowicz anna.senderowicz@pkobp.pl (22) 521 81 24
dr Wanda Urbanska wanda.urbanska@pkobp.pl (22) 521 81 23

Zespół Analiz Makroekonomicznych

analizy.makro@pkobp.pl (22) 521 67 97

Marta Petka-Zagajewska marta.petka-zagajewska@pkobp.pl (22) 521 67 97
dr Marcin Czaplicki, CFA marcin.czaplicki@pkobp.pl (22) 521 54 50
Urszula Kryńska urszula.krynska@pkobp.pl (22) 521 51 32
dr Michał Rot michal.rot@pkobp.pl (22) 580 34 22

Zespół Analiz Nieruchomości

Marcin Morawiecki marcin.morawiecki@pkobp.pl (22) 521 72 24

Informacje i zastrzeżenia:

Niniejszy materiał („Materiał”) ma charakter wyłącznie informacyjny oraz nie stanowi oferty w rozumieniu ustawy - Kodeks cywilny, ani rekomendacji do zawarcia transakcji kupna, sprzedaży lub innego rodzaju przeniesienia któregośkolwiek instrumentu finansowego. Bank dołożył wszelkich racjonalnych i niezbędnych starań, aby informacje zamieszczone w Materiale były rzetelne oraz oparte na wiarygodnych źródłach.

Informacje zawarte w Materiale nie mogą być traktowane jako propozycja nabycia którychkolwiek instrumentów finansowych, usługa doradztwa inwestycyjnego lub podatkowego ani jako forma świadczenia pomocy prawnej. Prognozy oraz dane zawarte w Materiale nie stanowią zapewnienia uzyskania określonych wyników jakichkolwiek transakcji finansowych ani przyszłych cen którychkolwiek instrumentów finansowych.

Materiał nie stanowi badania inwestycyjnego ani publikacji handlowej w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy.

Bank i jego spółki (podmioty) zależne oraz pracownicy tych podmiotów mogą być zainteresowani zawarciem lub być stroną transakcji finansowych, w tym zawartych na instrumentach finansowych, których wynik jest uzależniony od czynników (danych i informacji) wymienionych w Materiałach.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa, wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000026438, NIP: 525-000-77-38, REGON: 016298263; kapitał zakładowy (kapitał wpłacony) 1 250 000 000 zł